

[Holstein.]

danne Ekspertes, som i heldigste Fald lige akkurat forstaar sig paa den Skrue, som de er oplært og opdraget til at kende og beskæftige sig med, men som ganske savner Forstaaelse for de 27 andre Ting, der staar i uopløselig Forbindelse med Skruen. Naar Direktør Mackeprang og naar de sagkyndige, i dette Tilfælde Museumsfolk, i andre Tilfælde militære sagkyndige, i atter andre Tilfælde andre sagkyndige, blot taler Sagkundskab uden at skele til Politikeren og til det, som Sagkundskaben udenfor Rigsdagen i den paagældende Situation antager er taktisk, politisk opnaeligt paa Rigsdagen, naar de blot afholder sig fra disse Sideblink og, naar Rigsdagen spørger dem, indskrænker sig til at tale Sagkundskab, saa sætter jeg den største Pris paa deres Meddelelser og Oplysninger, men naar de blander det politiske ind i deres saglige Overvejelser, det politiske taktiske, saa forfuskes Værdien af deres saglige Erklæringer fuldkomment. Museumsdirektør Mackeprang har jo ikke een, men mange Gange, naar han talte sagligt om denne Sag uden Sideblink, klart og tydeligt sagt og godt motiveret sin Mening. De fleste af os erindrer sikkert hans offentlige Artikler Gang paa Gang, snart i „Berlingske Tidende“ og snart i „Politiken“, lige siden 1921—22, da vi havde Kaserne-loven til Behandling. Men jeg vil ogsaa gerne i denne Sammenhæng, da vi skal drøfte Oppositionens Ændringsforslag, Kastelsplanen, minde om Museumsdirektørens Udtalelser til Museumskommissionen i en Skrivelse af 16. November 1917. Der skriver Direktør Mackeprang med Hensyn til den arkitektoniske Side af Kastelsplanen følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse vil lægge ærede Medlemmer, der er denne Plan fjendtlige og paaberaaber sig arkitektoniske og æstetiske Grunde, paa Sinde:

„Jeg skal villig indrømme, at hvis Nybygningerne opføres i den foregaaende Generations „Museumsstil“, vilde Resultatet utvivlsomt blive gruppækkende; men med den Udvikling, vor Bygningskunst har gennemløbet i den sidste Snes Aar, tror jeg heller ikke, Faren herfor er synderlig stor, og holdes Nybygningerne i den rolige, harmoniske Stil fra det 18de Aarhundredes Begyndelse, der saa at sige opfylder alle de i min Erklæring opstillede praktiske Krav og samtidig falder godt i Traad med Kastellets ældre Bygninger, mener jeg tværtimod, at Resultatet kan blive tiltalende.“

Jeg vil hævde, at den arkitektoniske

Plan, som vi er bekendt med, hvis Museet skulde henlægges i Kastellet, gør denne Plads smukkere, æstetisk set, end den er i Øjeblikket. Den opretholder alt, hvad der har virkelig historisk Værdi, med omsorgsfuld Pietet, og de Bygninger, der tænkes bygget, er — som ærede Medlemmer, der kender Planen, kan se — holdt i en enkel, velberegnet Stil, med Huse saa lave, som det er muligt, som putter sig ned bag Voldene, ikke højere end de gamle Magasinbygninger ude ved Kirken, og de harmonerer fuldstændig med de gamle Stokke. Denne Plan er enkel, uden Gesvejsninger, uden brovtende, moderne Museums- eller Palæstil og viser netop saadanne Bygninger, som passer ude i det Naturkvarter, som Kastellet efterhaanden er blevet, Bygninger, som vil danne den bedst mulige enkle og neutrale Ramme — og det er netop en saadan, der æstetisk og kunstnerisk tiltrænges — om vort oldnordiske Museum og om vor ældste historiske Samling fra Middelalderen og Tiden indtil Midten af Renæssancetiden. Netop denne Plan er æstetisk og arkitektonisk fuldt ud ikke alene forsvarlig, men prisværdig.

Og endelig vil jeg — med den højtærede Formands Tilladelse — pege paa, hvad Direktør Mackeprang siger med Hensyn til den folkelige Side af Museumssagen i samme Erklæring:

„Hvad de besøgende angaar, frygter jeg ikke for, at en Henflytning til Kastellet skal berøve Museet dets faste Klientel; dertil er dets Position i Befolkningen, og ikke mindst imellem Landboerne, alt for rodfæstet. Snarere kunde jeg tænke mig, at netop Placeringen i Kastellet vilde tilføre det et nyt Klientel fra Hovedstadens højere Befolkningslag, der hidtil gennemgaaende har været sparsomme Gæster i disse Samlinger.“

Museumsdirektøren kunde sikkert uden Overdrivelse ikke blot have henvist til et nyt Klientel fra Hovedstadens højere Befolkningslag, men ogsaa til et saadant fra Hovedstadens jævne Befolkning. Og han siger videre:

„Jeg nærer ingen Tvivl om, at selve Kastellet vilde blive betragtet som en Seværdighed af Rang, naar dets gamle Bygninger og Volde faar en haardt tiltrængt Oppudsning, og de skæmmende Nybygninger fjernes.“

Ja, det er nemlig Sagen, at der ligger en saadan Bunke Nybygninger derude, som skæmmer Kastellet, at man alene af rent arkitektonisk-æstetiske Hensyn — nu ser jeg bort fra alle andre Hensyn — vilde gøre